

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-283/23 – 1

Lieta C-283/23 [Marhon]¹

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2023. gada 2. maijs

Iesniedzējtiesa:

Cour de cassation (Beļģija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 26. aprīlis

Kasācijas sūdzības iesniedzēji:

FB

JL

***Cour de cassation de Belgique* [Beļģijas Kasācijas tiesa]**

Nolēmums

[..]

I. **FB**, [..] ar dzīvesvietu [..][Beļģijā], apsūdzētais,

II **JL**, sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kuras juridiskā adrese ir [..][Beļģija],
civiltiesiski atbildīgs procesa dalībnieks,

kasācijas sūdzības iesniedzēji,

¹ Šis lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

[..]

I. TIESVEDĪBA TIESĀ

Apelācijas sūdzības ir iesniegtas par *tribunal correctionnel d'Eupen* (Eipenas Krimināllietu tiesa) 2022. gada 23. marta spriedumu, kas pasludināts apelācijas kārtībā.

[..]

II. ATBILSTOŠIE FAKTI UN TIESVEDĪBAS PRIEKŠVĒSTURE

- 1 2019. gada 28. februārī Senvitā (*Saint-Vith*) policija pārbaudīja sabiedrībai ar ierobežotu atbildību JL piederošo kokmateriālu pārvadātāju, kas sastāv no vilcēja (kravas automašīnas) un piekabes.

Vilcējs un piekabe tika novietoti uz Eifelas policijas iecirkņa svariem. Svēršanas kartēs norādīts, ka vilcēja svars ir 38 240 kg un piekabes svars ir 26 740 kg, t.i., kopējais svars pārsniedz maksimāli pieļaujamo masu 20 856 kg.

- 2 Kravas automašīnas vadītājs FB tika saukts pie kriminālatbildības Eipenas policijas tiesā, Senvitas nodaļā, par šādu pārkāpumu izdarīšanu:
 - A apsūdzība: kā autovadītājs uz valsts autoceļa, pārvadājis kravas pa autoceļiem, izmantojot transportlīdzekli, kura pilna masa pārsniedz maksimāli atļauto masu, kas uzskatāms par veiktu bez derīgas valsts vai starptautiskās pārvadāšanas atļaujas;
 - B apsūdzība: kā kravu pārvadātājs, uz kuru attiecas Kopienas tiesību akti, 2013. gada 15. jūlija likums (sīkāk aprakstīts turpmāk) vai dekrēti, ar kuriem šis likums tiek īstenots, ir devis norādījumus vai veicis darbības, kuru rezultātā tika pārsniegtas transportlīdzekļu vai transportlīdzekļu sastāvu maksimālās atļautās masas un izmēri.

Autovadītāja darba devējs, iepriekš minētā sabiedrība, tika atzīts par civiltiesiski atbildīgu procesa dalībnieku.

- 3 Ar 2021. gada 2. februāra spriedumu Eipenas policijas tiesa Senvitas nodaļā attaisnoja kravas automašīnas vadītāju no iepriekš minētajām apsūdzībām, pamatojoties uz to, ka svēršanas biļetēs nav norādes par svēršanas veicēju un izmantoto svaru preču zīmi un sērijas numuru, tāpēc nav iespējams noteikt, vai biļetes patiešām attiecas uz šiem svariem.

Karaļa prokurors pārsūdzēja šo spriedumu.

- 4 Pirmās instances tiesā Eipenas Krimināllietu nodaļā, kas izskatīja apelācijas sūdzību, kravas automašīnas vadītājs un viņa darba devējs apgalvoja, ka transportlīdzekļa svars nav izmērīts, izmantojot svarus, kas atbilstu piemērojamo noteikumu prasībām.

Pēc viņu domām, izmantotos svarus reglamentē Karaļa 2010. gada 12. oktobra dekrēts par to svaru apstiprināšanu, pārbaudi un uzstādīšanu, ko izmanto, lai uzraudzītu ceļu satiksmes policijas likuma piemērošanu.

Eipenas tiesa šo prasījumu noraidīja.

Tā norādīja, ka iepriekš minētā Karaļa 2010. gada 12. oktobra dekrēta 1. pantā ir noteikts, ka to piemēro, “ievērojot citus noteikumus, kas attiecas uz īpašiem instrumentiem”, un uzskatīja, ka šajā lietā izmantotos svarus reglamentē tiesību norma, ar kuru Beļģijas tiesībās ir transponēta Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/31/ES (2014. gada 26. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz neautomātisko svaru pieejamību tirgū, proti, 2016. gada 12. aprīļa Karaļa dekrēts par neautomātiskiem svāriem.

Konstatējusi cita starpā, ka svaru preču zīme un sērijas numurs ir noteikti, ka tie ir kalibrēti, ka ierīce ir pakļauta periodiskai pārbaudei, kas ir derīga četrus gadus, un ka kravas automašīnas vadītājs tāpat kā viņa darba devējs ir atzinuši protokolā minēto pārslodzi, Eipenas tiesa ar 2022. gada 23. marta spriedumu, pamatojoties uz A un B apsūdzību, piesprieda kravas automašīnas vadītājam naudas sodu [...]3 200] euro [...] apmērā, kā arī tiesību vadīt jebkuru mehānisko transportlīdzekli atņemšanu uz trim mēnešiem.

- 5 Kravas automašīnas vadītājs un viņa darba devējs pārsūdzēja šo lēmumu kasācijas instancē.

III. ATBILSTOŠĀS TIESĪBU NORMAS

- 6 A apsūdzības darbības ir sodāmas saskaņā ar 2014. gada 22. maija Karaļa dekrēta par kravu autopārvadājumiem 21. panta 1. daļas 5. punktu un 35. panta 4. punktu un 2013. gada 15. jūlija likuma par kravu autopārvadājumiem 41. panta 3. punktu, ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1071/2009, ar ko nosaka kopīgus noteikumus par autopārvadātāja profesionālās darbības veikšanas nosacījumiem un atceļ Padomes Direktīvu 96/26/EK un ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1072/2009 par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz piekļuvi starptautisko kravu autopārvadājumu tirgum.

Saskaņā ar iepriekš minētā Karaļa dekrēta 21. panta pirmo daļu “valsts pārvadājumu atļaujas un Kopienas pārvadājumu atļaujas nav derīgas [...] 5. [punkts:] ja tās izmanto transportlīdzeklim vai transportlīdzekļu sastāvam, kura pilna masa vai gabarīti pārsniedz šim transportlīdzeklim vai šim transportlīdzekļu sastāvam atļautos standartus vai standartus, kas atļauti vispārīgajos noteikumos

par tehniskajām prasībām transportlīdzekļiem, to piekabēm, to sastāvdaļām, kā arī drošības piederumiem”.

Minētā dekrēta 35. panta 4. punktā ir noteikts, ka “starptautiskā transporta atļaujas nav derīgas [...], ja tās izmanto transportlīdzeklī vai transportlīdzekļu sastāvam, kura pilna masa vai gabarīti pārsniedz šim transportlīdzeklī vai šim transportlīdzekļu sastāvam atļautos standartus vai standartus, kas atļauti vispārīgajos noteikumos par tehniskajām prasībām transportlīdzekļiem, to piekabēm, to sastāvdaļām, kā arī drošības piederumiem”.

2013. gada 15. jūlija likuma 41. panta 3. punktā ir paredzēts, ka “ar brīvības atņemšanu uz laiku no astoņām dienām līdz vienam gadam un ar naudas sodu no pieciem simtiem euro līdz piecdesmit tūkstošiem euro [...] vai tikai ar vienu no šiem sodiem tiek sodīti tie, kas pārkāpj šādas Kopienas tiesiskā regulējuma, šī likuma un tā izpildes dekrētu normas: 1. [apakšpunkts:] pienākums turēt derīgu pārvadāšanas atļauju [...]”.

- 7 Fakti, kas attiecas uz B apsūdzību, ir minēti iepriekš minētā 2013. gada 15. jūlija likuma 43. panta 3. punktā, kurā ir atsauce uz 41. panta 3. punktā paredzētajiem sodiem.

Šā likuma 43. panta 3. punktā ir noteikts: “Pasūtītājs, nosūtītājs, ekspeditors vai ekspeditors preču pārvadājumā, uz kuru attiecas Kopienas tiesiskais regulējums, šis likums vai tā izpildes dekrēti, tiek sodīts tāpat kā turpmāk minēto pārkāpumu izdarītāji, ja tie ir devuši norādījumus vai veikuši darbības, kuru rezultātā tika izdarīti šādi pārkāpumi: 1. transportlīdzekļu vai transportlīdzekļu sastāvu maksimālās atļautās masas un izmēru pārsniegšana”.

- 8 2016. gada 12. aprīļa Karaļa dekrēta 1. pantā ir noteikts: “Ar šo dekrētu tiek transponēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/31/ES (2014. gada 26. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz neautomātisko svaru pieejamību tirgū”.

Šā dekrēta 2. panta 1. punktā ir noteikts, ka tas “attiecas uz visiem neautomātiskajiem svāriem”.

Otrajā punktā ir noteikts:

Šajā dekrētā nošķir šādas neautomātisko svaru lietošanas kategorijas:

1. masas noteikšana komercdarījumos;
2. masas noteikšana, lai aprēķinātu nodevu, tarifu, nodokli, prēmiju, sodanaudu, kompensāciju, atlīdzību vai tamlīdzīgu maksājumu;
3. masas noteikšana normatīvo un administratīvo aktu piemērošanai, kā arī eksperta atzinuma sniegšanai tiesā;

4. masas noteikšana medicīnas praksē, sverot pacientus novērošanas, diagnosticēšanas un ārstniecības vajadzībām;
5. masas noteikšana farmācijā, lai pagatavotu zāles pēc receptes, kā arī masas noteikšana analīzēs, ko veic medicīnisko izmeklējumu un farmācijas laboratorijās;
6. cenas noteikšana atkarībā no masas, tieši tirgojot preces sabiedrībai un veidojot gatavus izstrādājumu iepakojumus;
7. visi citi lietošanas veidi, kas nav uzskaitīti 1.–6. punktā”.

Saskaņā ar 32. pantu “uz instrumentiem, ko izmanto 2. panta 2. punkta 1.–6. apakšpunktā uzskaitītajiem mērķiem, attiecas vispārīgie noteikumi par mērinstrumentu periodisku pārbaudi un tehnisko kontroli”.

IV. TIESAS LĒMUMS

A. Par prasītāja apelācijas sūdzību:

Par otro pamatu:

Par pirmo daļu:

- 9 Pamats ir balstīts uz 2016. gada 12. aprīļa Karaļa dekrēta par neautomātiskajiem svāriem pārkāpumu.

Krimināllietu tiesā kravas automašīnas vadītājs un viņa darba devējs apgalvoja, ka svāri, ko policija izmantoja, lai noteiktu transportlīdzekļa pārslodzi, neatbilda nosacījumiem, kas paredzēti 2010. gada 12. oktobra Karaļa dekrētā par to mērinstrumentu apstiprināšanu, pārbaudi un uzstādīšanu, ko izmanto, lai uzraudzītu ceļu satiksmes policijas likuma piemērošanu.

Pamatā tiek pārņemts, ka spriedumā ir uzskatīts, ka šie svāri nav pakļauti iepriekš minētajā Karaļa dekrētā noteiktajiem kritērijiem, bet tiem ir jāatbilst iepriekš minētajā 2016. gada 12. aprīļa Karaļa dekrētā paredzētajiem kritērijiem. Pēc kravas automašīnas vadītāja domām, pēdējo minēto Karaļa dekrētu, ar kuru ir transponēta Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/31/ES (2014. gada 26. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz neautomātisko svaru pieejamību tirgū, nav paredzēts piemērot represīvās lietās. Kravas automašīnas vadītājs arī apgalvo, ka 2010. gada 12. oktobra Karaļa dekrētā ir paredzēts, ka kontroles iestāde piemēro specifiskākus apstiprināšanas standartus nekā tos, kas ir paredzēti 2016. gada 12. aprīļa Karaļa dekrētā.

- 10 Iepriekš minētās direktīvas darbības joma ir noteikta tās 1. pantā, un saskaņā ar šā noteikuma otro daļu direktīvas mērķiem ir nošķirtas vairākas neautomātisko svaru izmantošanas jomas, tostarp c) apakšpunktā, “masas noteikšana tiesību aktu vai noteikumu piemērošanai” un g) apakšpunktā “visi citi lietošanas veidi, kas nav uzskaitīti [iepriekšējos] punktos”.

No vienas puses, direktīvas 3. panta 1. punktā ir noteikts, ka “dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka neautomātiskos svarus var darīt pieejamus tirgū tikai tad, ja tie atbilst šīs direktīvas piemērojamām prasībām”.

Savukārt 2. panta 3. punktā jēdziens “darīt pieejamu tirgū” nozīmē, veicot komercdarbību, par maksu vai bez maksas neautomātiskos svarus piegādāt izplatīšanai, patēriņam vai izmantošanai Savienības tirgū.

Taču, no otras puses, direktīvas 3. panta 2. punktā un 3. panta 3. punktā ir paredzēts, ka “dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nepieļautu neautomātisko svaru nodošanu ekspluatācijā 1. panta 2. punkta a) līdz f) apakšpunktā uzskaitītajiem lietošanas veidiem, ja tie neatbilst piemērojamām šīs direktīvas prasībām [vai] aizvien atbilst piemērojamām šīs direktīvas prasībām”.

Šīs pēdējās minētās normas neattiecas uz jēdzienu “darīt pieejamu tirgū” un tādējādi uz attiecīgo instrumentu izplatīšanu vai izmantošanu komercdarbības ietvaros, bet gan uz to izmantošanu, jo īpaši, lai noteiktu masu likuma vai regulas piemērošanai.

Tomēr direktīvas nosaukums šķiet ierobežojošāks, jo tās mērķis ir saskaņot dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz to, kā neautomātiskos svarus “darīt pieejamus tirgū”.

Ar 2016. gada 12. aprīļa Karaļa dekrētu tiek pārņemts iepriekš minētās direktīvas noteikumu saturs.

Līdz ar to rodas jautājums par direktīvas un Beļģijas transpozīcijas normas piemērošanu tādai situācijai kā šajā lietā, kad attiecīgie svāri tika izmantoti, lai piemērotu krimināltiesiska rakstura tiesību aktus vai tiesisko regulējumu, proti, kas no lietotāja viedokļa nav saistīts ar komercdarbību.

- 11 Tā kā šis jautājums attiecas uz Eiropas Savienības iestādes pieņemta akta interpretāciju, saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. panta trešo daļu ir nepieciešams iesniegt prejudiciālu jautājumu Eiropas Savienības Tiesai.

B. Par darba devēja apelācijas sūdzību:

- 12 Tiesa aptur tiesvedību, kamēr tiek saņemta atbilde uz šā sprieduma rezolutīvajā daļā uzdoto prejudiciālo jautājumu.

AR ŠĀDU PAMATOJUMU:

TIESA

aptur tiesvedību līdz Eiropas Savienības Tiesa būs sniegusi prejudiciālu nolēmumu par šādu jautājumu:

“Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/31/ES (2014. gada 26. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz neautomātisko

svaru pieejamību tirgū 1. pants, 2. panta 3. punkts un 3. pants ir piemērojami neautomātisko svaru izmantošanai, ko veic tiesu vai policijas iestādes, lai noteiktu transportlīdzekļu masu tādu valsts tiesību aktu vai noteikumu piemērošanai, kuros ir paredzēti krimināltiesiski sodi un ar kuriem – kā, piemēram, 2013. gada 15. jūlija Likuma par kravu autopārvadājumiem un ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1071/2009 (2009. gada 21. oktobris), ar ko nosaka kopīgus noteikumus par autopārvadātāja profesionālās darbības veikšanas nosacījumiem un atceļ Padomes Direktīvu 96/26/EK, un ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1072/2009 (2009. gada 21. oktobris) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz piekļuvi starptautisko kravu autopārvadājumu tirgum, 41. panta 3. punkta 1. apakšpunkts un 43. panta 3. punkta 1. apakšpunkts, kā arī 2014. gada 22. maija Karaļa dekrēta par kravu autopārvadājumiem 21. panta pirmās daļas 5. punkts un 35. panta 4. punkts, – ir aizliegts nodot ekspluatācijā transportlīdzekļus, kuru svērtā masa pārsniedz maksimāli atļauto masu?”

[..] Šādu nolēmumu ir pieņēmusi Kasācijas tiesas otrā palāta Briselē [..] un tas ir pasludināts atklātā tiesas sēdē divi tūkstoši divdesmit trešā gada divdesmit sestajā aprīlī [..].

F. Gobert

F. Stévenart Meeûs

F. Lugentz

T. Konsek

E. de Formanoir

F. Roggen

DARBA VERSIJA